

DUNYA’’ MUME MƆƆGƆƆYA’’ HAKEƳAW DANTIƆELIIKAN

Kúmaɲabila

K’á mína à mà kó dúnya’ mànton’ bEE ká kan ni bonya ye, àni kó bEE ká kan sàriya’ la làkika’ la, kó ò le be bEE ya hƆɽnya’ sàbati, kà bEE kánya ɲásuma’ dúnya’ sigi’ la.

K’á mína à mà kó mƆgƆya hákE ɪnbaliya’ ni à jàtebáliya’ nàna ni syáman ye dúnya kƆnƆ, minw kà hádamadenw dùsu’ kási, àni K’á mína mà tële kúra min bƆra, à ɖra kó kúma’ mín ká dí mín yé, ò bé ò ɖ, díina’ mín ká dí mín yé, ò bé ò kE, kó mƆgƆw kà síran ɲgƆn ɲá, ò banna, kó fàgantánya jùgu banna, ò kúma’ kEra bEnkan ye min kEra hamamadenw haminankoba ye,

K’á mína à mà kó kà mƆgƆya’ hákE’ látanga ní sàriya’ sigili’ yé sèn kán, yé wájibi yé wálasa mƆgƆw kàna wájibiya kà múruti bènkánni’ kánma, àni fàngajùgu’ kánma,

K’á mína à mà à ká kán tériya’ yé kE jàmanaw ni ɲgƆn cE,

K’á mína à mà dúnya’ mùmE sàratikan’ ná, Dúnya’ Jàmanaw yá ɽ màntonw bEE kà à yira kó ù lánin bE mƆgƆya’ hákEyabaw’ la, ù lánin hádamadenya’ tá bonya’ ní à lànbe’ la, ù lánin bE cEw ní mùsow kányaɲgƆnmaya’ lá hákE’ lá, ni ù kà ɲàniya’ siri kà mƆgƆya’ yá ɲE sàbati, àni kà ɲánamaya’ kEcogo ɲúman’ sigi sèn kán hƆɽnya’ bEɾEbEɾE kƆnƆ,

K’á mína à mà Dúnya’ jàmanaw kà à ɲàniya kó ù bé jEn ní Ƨnba yé kà mƆgƆya’ hákEyaw látànga à ɲá’ mà dúnya’ mùmE kƆnƆ,

K’á mína à mà, ò ɲàniya ɲúman té sé kà sira’ sƆɽ ní bEnkèlenma má kE mƆgƆya’ hákEyako ní à hƆɽnyako’ kán,

Dúnya’ ɽnba’ ya ɲgƆnɬajEɾEba’ kà í kán’ bila kà dunya’ mumEE mƆƆgƆƆ hakeƳyaw dantigEElikan gánsi kà à yira ò ɲɲàniya ɲɲuman yé fEEn ye, mín ká kán kà kEE mànton’ ni nàsƆƆn’ bEEEE ɬàɲɲini ye, yálasa mƆƆgƆƆ kelen kelen bEEEE, àni jEEkulu kelen kelen bEEEE ye nin dántigEElikan’ nin tó ù hákili’ lá, kà ù kàlan’ ní lámadamuni’ kƆƆnƆƆ, kà fEERE kEE ɖƆƆƆƆnƆn ɖƆƆƆƆnƆn ù ya húkumu’ kƆƆnƆƆ, wálíma dúnya bEEEE kƆƆnƆƆ, kà hákEEya ninugu ní hƆɽɽƆnya ninnugu látàngali’ yiriwa, àni kà à kEE bEEEE ye sƆƆn ù mà ɲɲá mà, à kEEra ù ya jàmana kƆƆnƆƆna ye, wálíma jàmana gbEERE min bé ù ya màra’ kƆƆnƆƆ.

Baabu ɲƆnna

Wólo’ lá, hádamaden’ bEE ye hƆɽn ye, bEE ká kán lànbe ní hákEyaw MƆgƆ bEE ye hákilitigi ye, bEE ye hákilima ye ; ò là, ù ká kán kà ɲgƆn mína ní bádenya ye.

Báabu 2 nan

MƆgƆ’ bEE ɖƆ bE kà à ɪn kó í ká kán ní mƆgƆya hákEyaw ní à hƆɽ kófƆnin’ bEE ye nin dántigElikan’ nin kƆnƆ, mƆgƆ má bƆ mƆgƆ kEɾEnkEɾEnninya lá, fàragbEko ni fàrafinko te à la, siyawoloma te à cE ni múso má bƆ ɲgon ná, í be kán mín ɖ, ó té à la, díinako té à lá, hákilila ye mín yé pólitikiko’ lá, wálíma hákilila gbEɾEw, ó te à bƆyƆɽƆko te à lá, n ye fàgantanden ye wálíma n ye fàgamaden ye, ó à la, nàfolotigiya ni bólokolonya te à la, ɲàmakalako ni hƆɽnyako te à la ; fEn o fEn be nà ní wólomali’ ye mƆgƆw ní ɲgƆn cE, ò sí te à lá.

O cógoya kélen mà, bƆyƆɽƆ má bƆ bƆyƆɽƆ la. I bƆyƆɽƆ’ lànbe’ ɽw cE’ mà, í ya jàmana’ kEra jàmana’ yEɾEmahƆɽnyanin ye, à kE jàmana ye mín be jàmana gbEɾE ya màra kƆnƆ, wálíma à be à yEɾE bólo jàmana gbEɾE ya húkumu’ kƆnƆ, wólomali sí te kE kà lá ò kán.

Báabu 3 nan

MƆgƆ’ kEra cogo ó cogo, à ká kán ní ɲánamaya’ ye, à ká kán ní hƆɽnya’ ye, à ká kán ní lákandali’ ye.

Báabu 4 nan

MƆgƆ sí te sé kà mína kà í kE ɲƆn ye wálíma kà í kE bólokƆnƆmƆgƆ ye, ɲƆnya’ banna, ɲƆnfèere’ banna sàriya’ la.

Báabu 5 nan

A mán kán mƆgƆ sí ye jàngáta, wálíma kà làjába, wálíma kà à ní ɽɽɽ, nɲuguya’ dānmátEmE’ fE, fô kà à lèebu.

Báabu 6 nan

BEE ká kán ní lànbe’ ye sàriya’ lá, à kEra yƆɽƆ ó yƆɽƆ ye.

Báabu 7 nan

BEE ká kán sàriya’ lá, àyiwa bEE ká kán ní sàriya’ ya látangali’ ye kà à sƆ à má kE wólomali ye. BEE ká kán ní kƆsEmE ye sàriya’ lá kà í yEɾE tànga bƆ wólomali’ sùgu ó sùgu mà, mín be dántigElikan’ nin sƆsƆ, àni mín be se kà nà ní à sƆsƆli’ ye.

Báabu 8 nan

A be bEn mƆgƆ bEE ye cEn yEɾE I, í ye í ya jàmana’ sàriyaso’ màgbE sàriya’ mín ɲásininin bE ò kóɲa’ mà, kà í lákisi kà bƆ wálew mà, minw be jàmana sàriyaw sƆsƆ.

Báabu 9 nan

A mán kán mɔɔɔ sí ye mina, wálima kà dòn kàso’ la, wálima kà à gbɛn kà bɔ à fàso’ la, kà à sɔɔ kùn te à la.

Báabu 10 nan

A ká kán mɔɔɔ’ bɛɛ ye, bɛɛ fàna ká kán ò lá, ni bèn kɛra i kán, i ya kiti tigɛ námara te mín na, bɛɛ ɲa’na, tiribinali la, mín be à yɛɛ sàgo’ la, ká kán mín na fàna, tiribináli’ mín bena jó dí à mà kà à ya hákɛ
ɔ à ye, wálima kà jálaki’ bèn à kán cɛn’ yɛɛ la, ni à jó tɛ à la.

Báabu 11 nan

Ní minaliko lára mɔɔɔ ó mɔɔɔ kùn, à te se ká mina ábada, fó ni kiti kà à yira tiribináli’ la, kà à sɔɔ áwoka kà à láfàsa, kó ále nɔ’ lò làkika’ la.

Mɔɔɔ sí te se ká mina kó la, kó’ mín kɛtuma’ kà à sɔɔ kójugu tɛ i ya jàmana’ kɔɔɔ, wálima dúnya’ sàriya’ la. Mɔɔɔ’ be kó’ kɛ tuma’ mín na fàna, à ni ɲàngili’ mín ká kán, ò wágati’ la, fôyi te se ká fàra ò
kán kɔ’ fɛ.

Báabu 12 nan

A te bɛn mɔɔɔ sí ye i sèn’ dòn mɔɔɔ gbɛɛ ya ɲánamaya’ kóɲaw la, à ya sókɔɔ kóɲaw la, àni kà à ya bàtakiw kɔɔɔna gundow la, kà à sɔɔ jɔɲjɔn te à lá ; wálima kà mɔɔɔ’ lèebu, kà à tɔɔɔ’ cɛn. Sàriya’
ká kán kà ɔ bɛɛ kɔ kɔɔ kà i látànga kà bɔ ò kó sùguya’ mà.

Báabu 13 nan

Kà tágama jàmana’ kɔɔɔ, yɔɔ ò yɔɔ ká dí i ye, jàmana’ yɔɔ’ mín ká dí i ye, kà sigi yèn fàna, o bɛnna bɛɛ ye.

Kà bɔ i fàso’ la à ká dí cógo’ mín, kà sègi à ká dí i ye cógo’ mín, ò bɛnna bɛɛ ye.

Báabu 14 nan

ɲánimabori’ ɲá, mín ye ká siran i ní’ ɲá kà i yɛɛ ɲini, à be bɛn bɛɛ ye ye dógotu ɲini, kà jàmana gbɛɛ ɲini, kà i kálifa’ sigi yèn, wà jàmana sí te se kà bàn i la kà i gbɛn.

Kà kójugu’ kɛ sàriya’ ká kán kà i nɔ’ mina mín na, wálima mín dúnya’ sàriyaba’ sɔsɔ, kó i be bòli kà tága i kálifa jàmana gbɛɛ la, ò kó tɛ.

Báabu 15 nan

Mɔɔɔ’ kɛra cógo ó cógo, à ká kán ni jàmana’ dɔ jàmanadénya ye.

Mɔɔɔ si ya jàmanadénya’ te se kà bɔsi i la kà à sɔɔ kùn jɔɲjɔn te à wà mɔɔɔ si te se kà mɔɔɔ si bàli kà bɔ jàmana’ dɔ jàmanadénya’ la kà dòn dɔgbɛɛ tá la.

Báabu 16 nan

Cɛ’ ni mùso’ fɛn ó fɛn sɛra bálikuya’ mà, à be bɛn i ye fúru kɛ, ká kɛ ; lónanya ní dūgulénya te ò la, díinako te ò la. Cɛ ni mùso bɛɛ ká kán sàriya’ la, fúru’ sirili’ la, cɛlasigi’ kɔɔɔ, àni fúrusa’ tá fānfɛla’ la.

Fúru’ te sɛ ká sirì ní à mà kɛ ni fúruɲɔɔn’ fila ya jɛn’ ye.

Dénbaya dénbayaw kɛnin ɲɔɔɔn kán, ò le ye sigida’ ni mārada’ jù’ ye, wà à ká kán sigida’ ni fānga’ ye ù lākanda.

Báabu 17 nan

Mɔɔɔ kɛlen, wálima jɛkúlu’, bɛɛ ká kán ni táya’ ye, bɛɛ tá ye i tá ye.

Mɔɔɔ dɔ mán kán kà bèn dɔ kán kà à tá bɔsi à la fāniya’ kán.

Báabu 18 nan

Miiriya’ mín ká dí i ye, i hákili’ kà fɛn’ mín mina, díina’ mín ká dí i ye, bɛnna bɛɛ ye ; ò kɔɔ’ ye kó ni i be à fɛ kà bɔ díina’ dɔ la kà dòn dɔgbɛ la, ò be i mà ; kà díina’ fālen, ò be i mà ; àyiwa bɛɛ be se kà i
ya sɛli’ ni ya díina’ kɛ i kɛlén, wálima jàma’ la, sùtara la wálima kɛnɛ’ kán, à kɛra kálanni’ tá sira’ ye, wálima bàto’ tá sira’, wálima sɛli.

Báabu 19 nan

Hákilila’ mín ká dí mɔɔɔ’ mín ye, ò bɛnna i ye, à fɔli’ kɛnɛ’ kán, ò dàgara ye. O kɔɔ’ ye kó mɔɔɔ si te se kà mɔɔɔ tɔɔɔ à hákilila’ kánma, mɔɔɔ se kà mɔɔɔ’ bàli kà kúnnafōniw gánsi yɔɔ’ mín ká dí i ye,
jàmana’ mín ká dí i ye.

Báabu 20 nan

Kà ƚɔɔɔn lájɛn ƚɔɔɔnye bolo mà, wálíma kà tɔn’ sigi, ò dágara mɔɔɔ’ bɛɛ ye.

A te se kà wájibiya mɔɔɔ si kán, kó i ye kɛ tɔn dɔ tɔnden ye kà à sɔɔ à mán dí i ye.

Báabu 21 nan

A be bɛn bɛɛ ye i sèn’ dòn i fàso’ kójnaw ƚánabɔlì’ la, à kɛra yɛɛbakun’ ye wálíma i kà i wàsa’ dòn mɔɔɔ gbɛɛ la, i yɛɛ kà mɔɔɔ’ mín sùgandi i yɛɛ mà.

Kà ɔyɔɔɔ’ sɔɔɔ i fàso’ fòrobabáaraw la, ò be bɛn mɔɔɔ bɛɛ ye, wà bɛɛ ká kán à la.

Jàma’ ƚàniya’ le ye màrabólo’ ya fànga’ jù’ ye ; jáma’ be ò ƚ lánkɛnɛmaya kàlafilì’ sèn’ fɛ, ní’ ò ye wóte’ ye, námara te mín na. O kàlafilì’ ká kán kà kɛ tùma ni tùma, bɛɛ ye wóte cògo kélen na, gùndo la wálíma cògo la, bɛɛ be i yɛɛ le ƚàniya’ yira.

Báabu 22 nan

Sigidénya’ húkumu’ kɔɔɔ, bɛɛ ká kán ni i fàso’ màrabólo’ ni dúnya’ tɔ dɛmɛ’ ye, i ya dúnyalatigɛ’ gbɛɛyaw la ; bɛɛ ká kán ni náfasɔɔ hákɛya’ ye, àni mɔɔɔya’ hákɛya’, àni ɔnko’ ni séko’ hákɛya’ mín be i lánbe’ kɔɔta, kà i ya hádamadenya’ sàbati.

Báabu 23 nan

Bɛɛ ká kán ni báara’ ye, báara’ mín kà dí à ye, bèn te kɛ à kán báara’ mín na ; bɛɛ ká kán kà látànga báarasɔɔbaliya’ fàna mà

Mɔɔɔ’ ni mɔɔɔ’ mín ya báara’ ye kélen ye, òlugu ká kán ni sàra kélen ye, wólomali te mín na.

Báarakɛla’ bɛɛ ká kán ni sàra ye, mín be bɛn à ya báara’ kiiima’ mà, mín be à màko’ ƚà, mín be à tò à ni à ya dénbaya’ be bálo ù hákɛ’ la, bònnya’ kɔɔɔ ; kà sínìƚasigi’ fàna jàte’ mina ò la n’ à be bɛn.

A be bɛn bɛɛ ye sɛndika sigi, wálíma kà dòn sɛndika’ la, yàlasa kà i yɛɛ látànga.

Báabu 24 nan

Bɛɛ ká kán ni làganfiya’ ni dàamu’ ye : ò be à yira ko dàn ká kán kà ye báara’ kùntaga’ la, báarakɛla ká kán kà baara’ bila tùma ni tùma.

Báabu 25 nan

Bɛɛ ká kán ni ƚánamaya’ dàamu’ ye, mín be à tò à ni à ya bálo’, ù fɛɛɔɔɔ, ù siyɔɔɔ, ù fúrakɛlì’, àni ƚánamaya’ làganfiyalan’ be nɔɔɔya cògo’ mín ; báarakɛla’ ká kán ni màrabólo’ ya dɛmɛ’ ye ni ya báara’ cɛnna, ní ƚànkáro’ kà làsigi, ní lùjura kà à sɔɔɔ, ní à kɛ firiyatɔ ye, ni kɔɔɔ’ nàna kà à dɛsɛ, wálíma gbɛɛya’ fɛn ó fɛn kà à sɔɔɔ, mín be à kɛ dɛsɛbagatɔ ye kà à sɔɔɔ à yɛɛ nɔ tɛ.

Mùsow ya kɔɔmaya’ ni dénw ya dénmisɛnya’ ká kán ní dɛmɛ màgbɛn kɛɛnɛkɛnnin ye. A kɛra fúrukɔɔɔden ye, wálíma à kɛra fúrukɔfɛden ye, dɛn’ bɛɛ ká kán ni tàngali’ ye.

Báabu 26 nan

Bɛɛ ká kán ni kàlan’ ye. Sàra mán kán kà ɔɔ ò kàlan’ nà, i n’ àfɔ kàlan’ dùgumála’ fò kà tága sé sépe’ mà, wálà bèpes’ la. Kà tága sé mà, ò ye wájibi ye. Tɛkinikikàlan’ ni báarakalan’ ká kán kà kɛ fɛ ɔɔkɔɔnin ye ; sánfɛkalan’ ká kán kà nɔɔɔya bɛɛ mà, bɛɛ ká kán kà kánya à la.

Kàlan’ làƚìní’ ká kán kà kɛ kà mɔɔɔ’ ya hádamadenya’ fà, àni mɔɔɔya’ hákɛw ni à hɔɔɔnya’ làsàbati. A ká kán kà ƚɔɔɔnfaamuya ƚɔɔɔnbonya’ sàbati mɔɔɔw ni ƚɔɔɔn cɛ, kà tériya’ sàbati ƚàmanaw siyaw ni díinaw ni ƚɔɔɔn cɛ, àni kà dúnya’ tɔnba’ dɛmɛ ƚásuma’ la dúnya’ kɔɔɔ.

Dén’ ládamu cògo ni à ya kàlan’ sífaya’ sùgandilì’ ye fàcɛ ni bámuso’ tá lè ye ɔɔɔ.

Báabu 27 nan

A be bɛn bɛɛ ye i sèn’ dòn, à ká dí i ye cògo’ mín na, i ya ƚàmalájɛkow ni ƚánagbɛw la, kà dàamu’ sɔɔɔ sékow la, àni kà i niyɔɔɔ’ kɛ ɔnkwow yíriwali’ la, kà ù náfa’ sɔɔɔ.

Fɛn ó fɛn ɔɔra ɔnkwow ni sékow ni másalaw kɔɔɔ, ní à bɛna kɛ báasi mɔɔɔw mà, à kɛra ù bólofɛn cɛnni ye wálà kùnmasúuli, bɛɛ ká kán ni látàngali ye òlúgu mà.

Báabu 28 nan

Dàntigɛlikan’ nɔɔɔ hákɛyaw ni hɔɔɔnya’ sàbatilì’ sigida’ la, ƚàmana’ kɔɔɔ, àni dúnya’ mùmɛ kɔɔɔ, bɛɛ ká kán ní ò ye.

Báabu 29 nan

Sigida’ ya hákɛ’ ye mɔɔɔ kélen kélen bɛɛ kùngo ye, k’ à lá à kán ní sigida’ tɛ, i ya mɔɔɔya’ te dáfá.

Dàn sí te mɔɔɔ’ ya hákɛyaw’ ni à ya yɛɛmabíla’ la, fò à dɔ bɛ kà i kɔɔɔsi à kana mɔɔɔ gbɛɛ ɔɔɔ, à ye i ƚànto mɔɔɔ gbɛɛ ya hákɛyaw la, àni jógoƚumanya’ ní ƚàlì’ ni ƚàma’ làganfiya’ kánma, bɛɛkanya’ kɔɔɔ.

O hákɛyaw ni n-tá-ye-n-yɛrɛ-ye' te bɛn cogo sí la, ní ù be Dúnya' tɔnba' ya sàriyaw sɔsɔ.

Báabu 30 nan

Yɔrɔ sí te dántigɛlikan' nin kɔnɔ, ní fanga, wálima jámakúlu, wálima mɔ gbansan be sé kà miiriya gbɛrɛ bɔ ò kɔnɔ kà nà ni ków ye wálima wáleyaw ye, minw bena ni dántigɛlikan' nin hákɛw ni à hɔrɔnya' bɛnni' ye.